

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan Geadresseerde
Bopz aangemerkte GGZ-instellingen

Curatieve Zorg

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Ons kenmerk

CZ/CGGZ-3024743

Bijlagen

Uw brief

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Datum

Betreft Herziene meldingsformulieren Wet bopz

Met deze brief informeer ik u over de geactualiseerde meldingsformulieren Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet bopz). De wijzigingen beogen onduidelijkheden uit de formulieren te halen en meer helderheid te verschaffen, met als doel zo betrouwbaar mogelijke cijfers te krijgen.

Verplichte kennisgeving aan de inspecteur (artikel 39a juncto artikel 38c, vijfde lid van de Wet bopz)

Voor de verplichte kennisgeving aan de inspecteur dient gebruik te worden gemaakt van een bij ministeriële regeling voorgeschreven model. Dat betreft de modellen bijlagen I t/m VI behorende bij de Regeling kennisgeving en toepassing dwangbehandeling en middelen of maatregelen registratie middelen of maatregelen Bopz.

Zoals u reeds bekend is, wordt sinds 1 juni 2008 in de Wet bopz onderscheid gemaakt tussen dwangbehandeling in de geestelijke gezondheidszorg en die in de psychogeriatric en verstandelijk gehandicaptenzorg. Hiervoor dienen dan ook verschillende meldingsformulieren gebruikt te worden namelijk:

- voor het melden van de aanvang en de beëindiging dwangbehandeling voor de geestelijke gezondheidszorg, artikel 38c, eerste lid en derde lid, dient gebruik gemaakt te worden van de modellen conform de bijlagen V en VI behorende bij de Regeling kennisgeving en toepassing dwangbehandeling en middelen of maatregelen registratie middelen of maatregelen Bopz. Deze formulieren zijn gewijzigd.
- de formulieren voor het melden van dwangbehandeling in de psychogeriatric en verstandelijk gehandicaptenzorg, bijlagen I en II behorende bij de Regeling kennisgeving en toepassing dwangbehandeling en middelen of maatregelen registratie middelen of maatregelen Bopz zijn ongewijzigd gebleven.
- De formulieren voor het melden van de aanvang en de beëindiging van de middelen of maatregelen, artikel 39 Wet bopz, betreffen de bijlagen III en IV behorende bij de Regeling kennisgeving en toepassing dwangbehandeling en middelen of maatregelen registratie middelen of maatregelen Bopz. Deze formulieren zijn eveneens gewijzigd en gelden voor de geestelijke gezondheidszorg, de psychogeriatric en de verstandelijk gehandicaptenzorg.

Melding aanvang en beëindiging dwangbehandeling

Een geneesheer-directeur is verplicht om alle toegepaste dwangbehandelingen zowel aanvang als einde ervan, te melden aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

De kennisgeving aan de inspecteur geldt niet alleen voor de melding van een dwangbehandeling, maar ook voor een nieuwe dwangbehandeling op grond van het externe gevaarscriterium binnen zes maanden of een voortzetting van een dergelijke dwangbehandeling (een dwangbehandeling die langer duurt dan 3 maanden). Hiervoor dient gebruik gemaakt te worden van het aanvangformulier dwangbehandeling (Bijlage V) en de beëindiging via een beëindigingformulier dwangbehandeling (Bijlage VI).

Curatieve Zorg

Ons kenmerk
CZ/CGGZ-3024743

Om meer inzicht te krijgen in de daadwerkelijke duur van de verschillende toegepaste interventies binnen een dwangbehandeling (met name separaties) is besloten om uitgesplitste cijfers te gaan verzamelen omdat dit op basis van de huidige meldingsgegevens niet mogelijk is.

Op het aanvangformulier dwangbehandeling wordt gevraagd aan te geven of er bijvoorbeeld sprake is van aaneengesloten c.q. continue separatie of van separatie met onderbrekingen op vaste of wisselende tijdstippen.

Op het beëindigingformulier dwangbehandeling wordt gevraagd aan te geven of de vorm van dwangbehandeling sinds de aanvang is gewijzigd en of de vorm van dwangbehandeling "continu" is toegepast. Tevens dient de aanvang- en beëindigingsdatum ingevuld te worden. De feitelijke duur ervan, zoals deze in Argus geregistreerd wordt, is hiermee nog niet gegeven, maar de aanvang- en einddatum geven al wel een reëler beeld van de duur per interventie dan tot nu toe mogelijk was. Tot nu toe geldt immers één einddatum voor alle toegepaste interventies, ook al hebben de andere interventies bijvoorbeeld slechts een week of korter geduurd.

Het verdient aanbeveling om gelijktijdig met het meldingsformulier aanvang dwangbehandeling het behandelingsplan en indien van toepassing een afschrift van de beslissing tot toepassing van dwangbehandeling zoals bedoeld in artikel 38c, tweede of derde lid, mee te sturen.

Artikel 38c, tweede lid, schrijft namelijk voor dat de beslissing om tot dwangbehandeling over te gaan op basis van het externe criterium, op schrift moet worden gesteld. In deze schriftelijke beslissing moet ook worden vermeld voor welke termijn de beslissing geldt. De termijn is zo kort mogelijk maar niet langer dan drie maanden, gerekend vanaf de dag waarop de beslissing tot stand komt.

Artikel 38c, derde lid, schrijft voor dat voortzetting of een nieuwe dwangbehandeling op basis van het externe gevaarscriterium alleen mogelijk is op basis van een schriftelijke gemotiveerde beslissing van de geneesheer-directeur. De geneesheer-directeur geeft in zijn beslissing aan waarom van een voortgezette of hernieuwde behandeling alsnog het beoogde effect wordt verwacht. Ook in deze beslissing moet worden vermeld voor welke termijn de beslissing geldt. En ook deze termijn dient zo kort mogelijk te zijn maar niet langer dan drie maanden vanaf de dag waarop de beslissing tot stand komt.

In het formulier aanvang dwangbehandeling is een reminder voor de behandelaar opgenomen. De vraag wordt gesteld of de patiënt geïnformeerd is over de gronden van het besluit tot toepassen van dwangbehandeling, over de mogelijkheid om de patiëntenvertrouwenspersoon in te schakelen en over de mogelijkheid gebruik te maken van de klachtenregeling op grond van de artikelen 41 t/m 41 b van de Wet bopz, zoals voorgeschreven in artikel 40a.

Melding aanvang en beëindiging middelen of maatregelen

De geneesheer-directeur meldt de toepassing van middelen of maatregelen tegen de wil van de patiënt/bewoner zo spoedig mogelijk aan de inspectie voor de gezondheidszorg. Tevens dient op het aanvangformulier middelen of maatregelen

aangegeven te worden, indien dit reeds duidelijk is, op welke wijze de middelen of maatregelen worden toegepast: continu of op vaste of wisselende tijdstippen.

Curatieve Zorg

Bij de toepassing van middelen of maatregelen tegen de wil van de patiënt/bewoner zijn de informatieplicht en de klachtenregeling van de Wet bopz van toepassing. Op het aanvangformulier middelen of maatregelen is voor de behandelaar hierover een reminder opgenomen.

Ons kenmerk
CZ/CGGZ-3024743

Zoals hierboven reeds vermeld is met de wetwijziging van 1 juni 2008 in de Wet bopz onderscheid gemaakt tussen dwangbehandeling in de geestelijke gezondheidszorg en die in de psychogeriatric en verstandelijk gehandicaptenzorg. Op het beëindigingformulier middelen of maatregelen is bij de vraag over de reden van beëindiging van de toepassing van de middelen of maatregelen de mogelijkheid toegevoegd aan te geven of de toepassing is voortgezet als dwangbehandeling op grond van artikel 38, vijfde lid, of op grond van artikel 38c, eerste lid van de Wet bopz. Dit dient dan als dwangbehandeling gemeld te worden aan de inspectie voor de gezondheidszorg.

Inwerkingtreding nieuwe formulieren

Per 1 oktober 2010 is het verplicht om de nieuwe meldingsformulieren te gebruiken (Staatscourant 9 augustus 2010, nr. 12403, zie bijlagen). De geactualiseerde meldingsformulieren zijn verkrijgbaar via de Sdu. De mogelijkheid bestaat om de formulieren in Word in te vullen. De Wordversie van de formulieren en een toelichting op de formulieren kunt u vinden op de website www.dwangindezorg.nl.

Ten slotte maak ik u erop attent dat de Inspectie voor de Gezondheidszorg momenteel bezig is met de actualisatie van het bulletin "Melden in het kader van de Wet bopz aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg".

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de directeur Curatieve Zorg,

Arnold Moerkamp